

คู่มือ การเบิกค่าเช่าบ้าน

จัดทำโดย งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี
ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงาน

คำนำ

“คู่มือการเบิกค่าเช่าบ้าน” ฉบับนี้ งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงาน จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานเทศบาล สังกัดเทศบาลนคร สงขลาใช้ศึกษาเป็นความรู้ ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการขอเบิกค่าเช่าบ้านให้สอดคล้องกับระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒, หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการเบิกค่าเช่าบ้าน

งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี ฝ่ายนิติการ กองวิชาการและแผนงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือ ฯ ที่ได้จัดทำขึ้นนี้ จะเป็นประโยชน์แก่พนักงานเทศบาล ในการเบิกค่าเช่าบ้านของ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

งานตราเทศบัญญัติที่ไม่ใช่เรื่องงบประมาณประจำปี
ฝ่ายนิติการ
กองวิชาการและแผนงาน

คู่มือการเบิกค่าเช่าบ้าน

ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๓.๒/ว ๓๙๐๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม
- หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๕๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔๔๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการครู/พนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บุคคลผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มี และไม่เข้าข่ายข้อห้ามดังนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยไว้ให้ วัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติงานประจำที่สำนักงานแห่งใหม่ และเพื่อประหยัดเงินงบประมาณรายจ่ายค่าเช่าบ้านให้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยให้มีบ้านอยู่อาศัยตามสมควรแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่ เมื่อข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่และได้รับการจัดบ้านพักจากทางราชการแล้ว ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน จากทางราชการ หากไม่ยอมเข้าอยู่อาศัยถือว่าสละสิทธิในบ้านพักและข้าราชการผู้นั้นจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ โดยหลักเกณฑ์ในการจัดบ้านพักของราชการนั้น ต้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๐๖๗๙ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้ำชำระกับสถาบันการเงิน

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นรายใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ แต่ในท้องที่นั้นมีเคหสถานของตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่ ข้าราชการผู้นั้นย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน เว้นแต่เคหสถานของตนเองหรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่นั้น ยังมีหนี้ที่ค้ำชำระกับสถาบันการเงินอยู่ กรณีเช่นนี้ข้าราชการย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการในท้องที่อื่น หรือจนกว่าเคหสถานแห่งนั้น จะหมดภาระไม่มีหนี้ที่ค้ำชำระกับสถาบันการเงินแล้ว ข้าราชการผู้นั้นจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านในท้องที่ดังกล่าว

๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้เริ่มมีสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านเมื่อได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่

๓. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งต้องไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในท้องที่ใหม่

กรณีที่สำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่ต้องย้ายสำนักงานไปตั้งในท้องที่ใหม่ ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานแห่งนั้นต้องย้ายไปปฏิบัติราชการด้วย จึงได้รับความเดือนร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยหากทางราชการ ไม่ได้จัดบ้านพักให้ ไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรส หรือได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำ สำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง ข้าราชการผู้นั้นย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ เว้นแต่กรณีที่สำนักงานที่ย้ายไปนั้นเป็นเขตท้องที่ติดต่อกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม และมีขนส่งสาธารณะประจำทางให้บริการ

สิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้าน

เริ่มตั้งแต่วันที่ได้เช่าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ ณ สำนักงานแห่งใหม่ในต่างท้องที่และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือน หรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

การเบิกเงินค่าเช่าบ้าน มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. เช่าบ้าน

๒. เช่าซื้อบ้าน

๓. ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาค่าเช่า (ซื้อบ้าน/ปลูกสร้างบ้าน)

การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

(๑) ต้องเป็นการเช่าบ้านเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้เบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ ถ้าคู่สมรสหรือบุตร ซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในท้องที่เดิมต่อไป

การใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาค่าเช่าที่ค้างชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านมี ดังนี้

(๑) ต้องเป็นการผ่อนชำระราคาค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาค่าเช่า ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ หรือนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาค่าเช่าในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่

(๒) บ้านที่เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ จะต้องใช้เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น

(๓) ตนเองหรือคู่สมรสเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหาย เนื่องจากภัยพิบัติ จนไม่สามารถอาศัยอยู่ได้

(๔) กรณีเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนกรรมสิทธิ์ที่ตนมี

(๕) ต้องเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้กับสถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดและสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

สถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ได้แก่

๔.๑ ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์

๔.๒ รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะหรือดำเนินธุรกิจ

๔.๓ สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ

๔.๔ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

๔.๕ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

๔.๖ บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำเนินการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ต่อคุณภาพของสถาบันการเงิน

๔.๗ นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะหรือการให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

(๖) ต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่เคยได้ใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ ไปแล้ว

(๗) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน จะเบิกได้เท่ากับราคาบ้านเท่านั้นและหากมีการขยายวงเงินกู้ หรือเวลาการผ่อนชำระหรือเปลี่ยนสถาบันการเงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้กับสถาบันการเงินเดิม จะเบิกได้ภายในวงเงินและระยะเวลาที่เหลืออยู่ ตามสัญญาเงินกู้ฉบับแรกเท่านั้น

ทั้งนี้ สิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน จะต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า สิทธิในข้อนี้ มิได้เกิดขึ้นทันทีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำในต่างท้องที่ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ที่จะสามารถใช้สิทธินี้ได้ จะต้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสียก่อน กล่าวคือ ต้องได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่โดยไม่ปรากฏว่า ๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว ๒. มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน จึงสามารถใช้สิทธิการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน ในกรณีนี้ได้

สาระสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๙

การยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

๑. ให้พนักงานเทศบาลผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้าน แบบรับรองของเจ้าของบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญากู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ต่อผู้รับรองการใช้สิทธิ ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติงานราชการ

ในกรณียื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วยและหากวงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่าหากมีการกู้เงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาเช่าบ้านต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดสัญญาเช่าและอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(๒) สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบของสถาบันการเงินได้ โดยต้องระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระ ค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจัดส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านพร้อมการยื่นแบบ ๖๐๐๕ และให้ผู้มีอำนาจรับรองการใช้สิทธิ มีอำนาจพิจารณารายงานข้อมูลข้าราชการส่วนท้องถิ่นในการขอรับค่าเช่าบ้านที่ยื่น โดยให้แจ้งรายละเอียดประกอบอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการและการโอนย้าย

๒. ข้อมูลการมีเคหสถานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสทุกแห่งในท้องถิ่นที่รับราชการ

๓. ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรสของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้แจ้งว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องถิ่นที่รับราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่

๔. ข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องถิ่นที่รับราชการ

๕. ข้อมูลสถานการณณ์มีชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหากในภายหลังมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญ ให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่เสียชีวิตหรือสาบสูญ

การรับรองการใช้สิทธิ

ให้บุคคลต่อไปนี้ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัด
ในแบบ ๖๐๐๕

(๑) หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไปประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของข้าราชการ
ส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานนั้น

ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งระดับ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของบุคคลตาม (๑)
ซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๒)

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป
ประเภทอำนวยการท้องถิ่นระดับกลางขึ้นไป ประเภทบริหารท้องถิ่นหรือดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไปหรือ
ตำแหน่งที่เทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

การอนุมัติ

๑. ผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองครปครองส่วนท้องถิ่น
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๒. เมื่อมีการรับรองการใช้สิทธิขอรับค่าเช่าบ้านแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้าน
แต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและ
รายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการ
เช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

(๒) กรณีเช่าซื้อบ้านหรือเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือ
สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้า
พักอาศัยจริงในบ้าน

๓. เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงาน
การตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่าย

การเบิกจ่ายเงิน

๑. การเบิกจ่ายข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ยื่นแบบขอเบิกเงิน
ค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานผู้เบิก

๒. ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองคร
ปครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

กระบวนการ/ขั้นตอน การเบิกค่าเช่าบ้าน

ข้อควรรู้เพิ่มเติม

ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้านใหม่ (ยื่นแบบ ๖๐๐๕) ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. โอนย้ายไปประจำสำนักงานแห่งใหม่
๒. เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญากู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน

ในกรณีนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเปิดต่อในท้องที่ใหม่ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตรวจสอบหลักฐานที่นำมาเปิดค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่รับราชการในท้องที่เดิมและระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน

ไม่ต้องยื่นแบบ ๖๐๐๕ ใหม่

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้ยื่นหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ต้องยื่นแบบ ๖๐๐๕ ใหม่ และหากการได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นมีผลย้อนหลัง ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังได้

โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิ ณ สำนักงานเดิม

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้ยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือยังไม่ได้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิ ณ สำนักงานเดิม ให้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ ที่สำนักงานเดิม

ผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการ ไปก่อนยื่นคำขอ

การยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีถึงแก่กรรม ให้ทายาทของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(๒) กรณีเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

การลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือน เนื่องจากการถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน

การลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใด เนื่องจากการถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่ได้รับค่าเช่าบ้าน และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสมือนหนึ่งไม่มีการลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่านั้น เว้นแต่เป็นการลา ติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๑. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๓.๒/ว ๓๙๐๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซัดงักซ้อมความเข้าใจในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณี เกิดภัยพิบัติน้ำท่วม ดังนี้

๑. กรณีบ้านพักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดไว้สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประสบปัญหาน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถเข้าอยู่อาศัยได้ หากข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจำเป็นต้องเข้าบ้านและอาศัยอยู่จริง ให้เบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จนกว่าเหตุสุดวิสัยนั้นได้รับการแก้ไข หรือบรรเทาจนสามารถเข้าอยู่อาศัยได้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเข้าพักอาศัยต่อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ข้อ ๑ (๕) วรรคสอง

ตัวอย่าง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเดือนละไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท ได้ทำสัญญา เช่าบ้านหรือโรงแรมในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นเวลา ๑๐ วัน คำนวณ ดังนี้ - อัตราค่าเช่าบ้าน x จำนวนวัน หาดด้วยจำนวนของเดือน (๔,๐๐๐ คูณ ๑๐ หาดด้วย ๓๑ เท่ากับ ๑,๒๙๐.๓๒ บาท)

๒. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องเป็นการเช่าจริงและอยู่อาศัยจริง จึงสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ปรากฏว่าบ้านที่เช่าหรือบ้านที่เช่าซื้อหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านเกิดถูกน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องไปเช่าบ้านหรือเช่าสถานที่อื่นอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นสามารถใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังเดิมที่ได้ใช้สิทธิเบิกอยู่มาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เนื่องจากเป็นพฤติการณ์พิเศษจากเหตุการณ์น้ำท่วม จึงถือว่ากรณีที่ไม่สามารถอาศัยอยู่จริงในบ้านที่เช่าหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้นั้น เป็นพฤติการณ์พิเศษที่สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้

๒. การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน

หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๕๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน ปรากฏสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ได้ชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารและใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไร ประจำเดือนใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๖

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน (Thermal Slip) เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหา ดังนั้น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงิน ค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๓. การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔๔๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่ ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ปรับเปลี่ยนระบบการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากขึ้นเงินเดือนเป็นร้อยละ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ กระทรวงมหาดไทย จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้ข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อนปรับเปลี่ยนการเลื่อนเงินเดือนเป็นร้อยละ ได้รับค่าเช่าบ้านในอัตราเดิมไปพลางก่อนจนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบแล้วเสร็จ

๒. ข้าราชการครู/พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านและยังไม่เคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านมาก่อน ให้นำอัตราเงินเดือนที่ได้รับเทียบกับอัตราเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดิม (ขึ้นเงินเดือน) หากอัตราเงินเดือนไม่ตรงกับขึ้นเงินเดือนให้เทียบกับขั้นที่ใกล้เคียงแต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนที่ได้รับและพิจารณาอัตราค่าเช่าบ้านที่จะได้รับตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านท้ายระเบียบ

วิธีการตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน ตามคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบการเงิน การคลัง การบัญชีและการพัสดุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองตรวจสอบระบบการเงินการบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตรวจสอบฎีกาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านและเอกสารประกอบ โดยมีรายละเอียดการตรวจสอบ
ดังนี้

๑. ตรวจสอบว่าผู้เบิกเงินค่าเช่าบ้านเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่าเช่าบ้านหรือไม่ ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่าเช่าบ้าน ได้แก่ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล

๒. ตรวจสอบการได้มาของสิทธิดังนี้

๒.๑ ข้าราชการผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานต่างท้องที่

๒.๒ ข้าราชการที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เป็นที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือกลับเข้ารับราชการใหม่

๓. ตรวจสอบการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็นดังนี้

๓.๑ สัญญาเช่าบ้านไม่เกิน ๓ ปี หากเกินจะต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย

๓.๒ ค่าเช่าซื้อ ค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหรือที่ค้างชำระ เบิกได้ตามอัตราที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่ระเบียบกำหนด

๓.๓ ค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหรือที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น

๔. ตรวจสอบการยื่นขอเบิกเงิน

๔.๑ ตรวจสอบคำขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านต่อผู้มีอำนาจรับรองการมีสิทธิ

๔.๒ กรณีการยื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินหรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วย หากวงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่าหากมีการกู้เงินตามวงเงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

๔.๓ ตรวจสอบขั้นตอนการอนุมัติดังนี้

๔.๓.๑ ตรวจสอบการแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าเช่าบ้านและพักอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

(๒) กรณีเช่าซื้อบ้านหรือเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน

๔.๓.๒ ตรวจสอบว่าเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว มีการจัดทำรายงานการผลตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายหรือไม่

๔.๔ ตรวจสอบการยื่นแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมฐานการชำระเงิน ๓ หน่วยงานผู้เบิก

๕. ตรวจสอบสาระสำคัญของสัญญาเช่าบ้าน

๕.๑ สัญญาเช่าบ้าน

- วัน เดือน ปี

- ชื่อคู่สัญญา

- สถานที่เช่า

- วันเริ่มต้นแห่งสัญญา - วันสิ้นสุดของสัญญา
- อัตราค่าเช่า
- อากรแถมปี (พื้นละ ๑ บาท)

๕.๒ สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

- สัญญาซื้อขาย
- ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงิน
- ระบุชื่อคู่สัญญา
- สถานที่เช่าหรือสถานที่กู้เงิน
- วันเริ่มต้นแห่งสัญญา - วันสิ้นสุดของสัญญา
- ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้
- จำนวนวงเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้
- จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

๖. ตรวจสอบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านหรือไม่ หากยังมีได้ดำเนินการ แนะนำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนคุมเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามสิทธิที่ควรจะได้รับและเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ

๑. มีบ้านเช่าซื้ออยู่ในพื้นที่ไปช่วยราชการ เบิกค่าที่พักได้หรือไม่

คดีหมายเลขคำที่ อ.๗๐/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๗๗๒/๒๕๖๑ ระหว่าง สิบตำรวจโท

ประจักษ์ วงศ์ศรีรักษ์ ผู้ฟ้องคดี องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจิง ผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจิง อำเภอศรีเทพ จังหวัดพิษณุโลกต่อมานายกองการการบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการชั่วคราวที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก ตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดี มีกำหนด ๒ เดือน ซึ่งสำนักงานฯ ที่ไปช่วยราชการนั้นตั้งอยู่ใน อ.เมือง จังหวัดเดียวกัน

เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้กลับมาปฏิบัติงานที่ต้นสังกัดเดิม และได้ขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการชั่วคราวเป็นค่าเช่าที่พัก (เหมาจ่าย) จำนวน ๖๒ วัน วันละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๙,๖๐๐ บาท นายกองการการบริหารส่วนตำบลไม่อนุมัติการเบิกจ่ายค่าเช่าที่พัก เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อชำระราคาบ้านอยู่แล้วและบ้านหลังดังกล่าวก็ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกับสำนักงานฯ ที่ไปช่วยราชการชั่วคราว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าที่พักตามระเบียบ จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่ถูกยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้ององค์การบริหารส่วนตำบลต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบล เบิกจ่ายค่าเช่าที่พักจำนวน ๔๙,๖๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น มีเจตนารมณ์เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เนื่องจากข้าราชการผู้นั้นได้รับความไม่สะดวกในการเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่ปฏิบัติราชการกับสถานที่อยู่จำต้องพักแรม ซึ่งข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้การพิจารณาจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นดังกล่าวจะต้องพิจารณา ตามความจำเป็นและประหยัดเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีและภรรยาได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคารเพื่อซื้อบ้านในอำเภอเมืองและผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อใช้ในการชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวถือว่าผู้ฟ้องคดีมีที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยราชการชั่วคราว โดยอยู่ในอำเภอเมือง เช่นเดียวกัน

การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอเบิกเงินค่าเช่าที่พัก (เหมาจ่าย) ะหว่างไปช่วยราชการชั่วคราว โดยปรากฏ ตามใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน จึงเป็นการขอเบิกจ่ายเงินที่ไม่มีความจำเป็นและไม่ประหยัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าวเมื่อบ้านที่ผู้ฟ้องคดีเช่าซื้อและบ้านที่ผู้ฟ้องคดีเช่าพักระหว่างการไปช่วยราชการ บ้านทั้งสองหลัง ต่างก็ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองเช่นเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถพักอาศัยในบ้านที่เช่าซื้อในระหว่างการไปช่วยราชการได้ ดังนั้น คำสั่งไม่อนุมัติการเบิกจ่ายค่าเช่าที่พักให้ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีนี้ ศาลปกครองได้วินิจฉัยวางแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดี สำหรับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ กรณีค่าเช่าที่พัก โดยหากผู้ได้รับคำสั่งให้ เดินทางไปช่วยราชการชั่วคราว มีบ้านที่ได้เช่าซื้อและได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้ว และบ้านดังกล่าวนั้น ตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับสำนักงานที่ไปช่วยราชการ เช่น อยู่ในอำเภอเดียวกัน ย่อมไม่อาจใช้สิทธิเบิกค่าเช่าที่พักอีกได้ เพราะถือเป็นการขอเบิกจ่ายเงินที่ไม่มีความจำเป็นและไม่ประหยัดตามหลักเกณฑ์ข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. ต่างท้องถิ่น แม้การเดินทางไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็ไม่สามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้

คดีหมายเลขดำที่ อร.๖๓/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดงที่ อร.๑/๒๕๖๒ ระหว่าง นายจรัส วิภาทานัง ผู้ฟ้องคดี องค์การบริหารส่วนตำบลกู่สันตรัตน์ ที่ ๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกู่สันตรัตน์ ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ระดับ ๑ สังกัดสำนักปลัดเทศบาลตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ต่อมาได้โอนย้ายมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการระดับ ๒ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (อำเภอนาตุณ จังหวัดมหาสารคาม) และปัจจุบันผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ ได้เช่าบ้านในเขตหมู่ที่ ๗ ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นที่พักอาศัย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้กู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน ๑,๙๐๔,๐๐๐ บาท มาปลูกสร้างบ้านในท้องที่ หมู่ที่ ๗ ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีใช้ท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานแห่งใหม่ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ วรรคหนึ่งของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แต่ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่อื่นที่ไม่ใช่ท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานแห่งใหม่ อีกทั้งเมื่อกระทรวงมหาดไทยยังมีได้ประกาศกำหนดให้อำเภอนาตุณและอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยเป็นท้องที่เดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง

ประกอบข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการขยายสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้รวมถึงการเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระด้วย ส่วนข้อ ๔ ของระเบียบเดียวกัน ได้กำหนดค่านियามของคำว่า “ท้องที่” ไว้เพื่อจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการเกิดสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบดังกล่าวเท่านั้น จึงไม่สามารถนำค่านियามดังกล่าวมาตีความให้ขัดกับเจตนารมณ์ตามข้อ ๑๔ ข้างต้นได้

ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าวอยู่แล้ว ก็ย่อม มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ตั้งอยู่ท้องที่อำเภอพยุหะคีรี จังหวัด มหาสารคาม มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้ นั้น เป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้ฟ้องคดี ข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น

๓. บ้านพักข้าราชการมีสภาพไม่เหมาะสมแก่การพักอาศัย ขอเบิกค่าเช่าบ้านได้

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๕๓๐/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๔๖๖/๒๕๕๙ ระหว่าง นาย สืบสกุล หงส์ทอง ผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีเมืองบางบัวทอง ที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีที่ ๒ อธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ที่เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทะเบียนและบัตร ระดับ ๓ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล (นักบริหารทั่วไป ระดับ ๖) ได้โอนย้าย มารับราชการที่เทศบาลเมืองบางบัวทอง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของ เทศบาลเมืองบางบัวทอง ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง บ้านเลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื่องจากบ้านพักหลังดังกล่าวว่างและในขณะนั้น เทศบาลเมืองบางบัวทอง ก็ไม่มีบ้านพักข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป มีเพียงบ้านพักข้าราชการตำแหน่งปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล และ ผู้อำนวยการกองช่างเท่านั้น

ผู้ฟ้องคดีจึงเข้าพักอาศัยที่บ้านหลังดังกล่าวตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งย้ายที่อยู่ทางทะเบียนราษฎรออกจากบ้านพักหลังดังกล่าว โดยมีหนังสือ ที่ - /๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ พร้อมทั้งยื่นแบบ ขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่า บ้านพักดังกล่าวมีลักษณะไม่คุ้มฝน ไม่สามารถป้องกันหนู แมลงสาบและสัตว์เลื้อยคลานได้ มีงูเห่าและงูเหลือมชุกชุมมากและบางครั้งเลื้อยเข้ามาในบ้าน โครงสร้างหลัก ที่เป็นไม้ ถูกปลวกกิน มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ไม่ปลอดภัย บริเวณหน้าบ้านเป็นสนามเด็กเล่น ไม่เหมาะสม กับการพักอาศัยและไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ปัจจุบันผู้ฟ้องคดี ย้ายมาพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๙๙/๘ หมู่ที่ ๑ หมู่บ้าน ช.รุ่งเรือง ๖ ซอย ๘/๑ ถนนบางกรวย - ไทรน้อย ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จึงขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไปในอัตราเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้กำหนดมาตรฐานที่พักสำหรับข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นแต่ละระดับไว้เป็นการเฉพาะ ตามข้อ ๑ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่น เข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดี ได้แจ้งย้ายออกจากบ้านพักศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบล โสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุญาตให้นายอเนก จันทวงศ์ พนักงานเทคนิค าระดับ ๓ เข้าพักอาศัยแทนผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเห็นได้ว่า บ้านพักหลังดังกล่าว มีใช้ที่พักรักษาข้าราชการระดับ ๗ ขึ้นไป และเมื่อพิจารณาภาพถ่ายของบ้านพักศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบล โสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัย พบว่า บ้านพักหลังดังกล่าวเป็นบ้านแฝดครึ่งตึกครึ่งไม้ ๒ ชั้น มีห้องน้ำบริเวณชั้นล่าง ๑ ห้อง มีสภาพชำรุดทรุดโทรม โดยยังไม่มีเฟอร์นิเจอร์ บ้านพักหลังดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมแก่การพักอาศัยของวิญญูชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคำนึงถึงฐานะานุกรมของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไประดับ ๗ บ้านพัก ดังกล่าวยิ่งไม่มีความเหมาะสมที่จะพักอาศัยและไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ในฐานะผู้มีอำนาจจัดที่พักรักษาบ้านพักศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เลขที่ ๒๖/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบล โสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัย โดยกล่าวอ้างว่า บ้านพัก หลังดังกล่าวว่างและไม่มีบ้านพักข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป เนื่องจากเป็นช่วงระยะเวลาที่ทางเทศบาล เมืองบางบัวทองขาดแคลนงบประมาณด้านสวัสดิการที่พักรักษา จึงเป็นการใช้อำนาจจัดบ้านพักโดยไม่ได้ คำนึงถึงมาตรฐานบ้านพักและความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีประกอบด้วย กรณีจึงต้องถือว่า ในท้องที่เทศบาลเมืองบางบัวทองไม่มีบ้านพักรักษาสำหรับผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้จัดที่พักรักษา ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และเมื่อต่อมาผู้ฟ้องคดีได้แจ้งย้ายที่อยู่ทางทะเบียนราษฎรออกจากบ้านพักหลัง ดังกล่าว จึงมิใช่การสละสิทธิการเข้าพักอาศัย ในที่พักรักษาของทางราชการ อันทำให้เป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการตามข้อ ๑ วรรคสองของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ -/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ พร้อมทั้งยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ในอัตราเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วย กฎหมาย

เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดี เบิกค่าเช่าบ้าน เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เมื่อต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนนทบุรี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็น พ้องด้วย

เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้เพิกถอนคำสั่งพิพาทเท่านั้น ตามนัยมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีนี้ จึงสมควรกำหนดเป็นข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่ง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับ แนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

๔. ค่าเช่าบ้านข้าราชการ สิทธิ ที่ไม่แตกต่าง

อุทธรณ์จากคดีปกครอง : สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๒๖๐/๒๕๕๔

ผู้ฟ้องคดี รับราชการครั้งแรกเป็นพนักงานสุขาภิบาล จังหวัดสุโขทัยและได้โอน (ย้าย) ไปเป็นพนักงานเทศบาลสามัญ จังหวัดพิษณุโลก ต่อมากรมการขนส่งทางบกได้รับโอนผู้ฟ้องคดีมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ขนส่ง ๑ สำนักงานขนส่งจังหวัดพิษณุโลก ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และผู้ถูกฟ้องคดี (ขนส่งจังหวัดพิษณุโลก) ได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ระงับการเบิกค่าเช่าบ้าน ของผู้ฟ้องคดีเป็นการชั่วคราวเนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้รับการบรรจุและแต่งตั้งครั้งแรกเป็นพนักงานสุขาภิบาลซึ่งไม่อยู่ในกลุ่มข้าราชการตามนิยามคำว่า “ข้าราชการ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงไม่มีสิทธิ ได้รับค่าเช่าบ้าน

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินค่าเช่าบ้านทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนได้ใช้สิทธิ โดยสุจริตมีการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่และได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีผู้ใดทักท้วง อีกทั้งได้นำเงินที่ได้ไปผ่อนชำระราคาบ้านทั้งหมดแล้วจึงฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งที่ให้ระงับการเบิกค่าเช่าบ้าน และคำสั่งให้คืนเงินค่าเช่าบ้าน การที่ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกในราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการเริ่มรับราชการครั้งแรก อันเป็นเงื่อนไขที่จะมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน หากได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ หรือไม่

มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ กำหนดว่า “ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารและข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และตาม มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิในการได้รับค่าเช่าบ้านว่า ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน เว้นแต่ผู้นั้น (๑) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว (๒) มีเคหสถานของตนเองหรือ ของสามีหรือภริยาพอที่อาศัยอยู่ร่วมกันได้ในท้องที่ที่

ไปประจำสำนักงานใหม่ (๓) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำ สำนักงานใหม่ในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก หรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ (๔) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำ สำนักงานใหม่ตามคำร้องขอของตนเอง (๕) เป็นข้าราชการวิสามัญ

ผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ หรือไม่ ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับมาแล้วทั้งหมด หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเป็นสวัสดิการของรัฐอย่างหนึ่งที่มีเจตนารมณ์ ในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการของรัฐทุกประเภทที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่อง ที่อยู่อาศัย เนื่องจากราชการเป็นเหตุ ไม่ว่าจะเป็ข้าราชการในราชการส่วนกลาง ข้าราชการในราชการส่วนภูมิภาค หรือข้าราชการในราชการส่วนท้องถิ่น

การที่กฎหมายให้คำจำกัดความความคำว่า “ข้าราชการ” แตกต่างกันเป็นเพียงการจัด ระเบียบบริหารราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจทางปกครอง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองให้ตรง กับความต้องการและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งการบริหารราชการในราชการส่วนท้องถิ่นก็ย่อมมี เจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ข้าราชการที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เนื่องจากราชการเป็นเหตุเช่นเดียวกัน ดังนั้น ข้าราชการในราชการส่วนท้องถิ่นย่อมเป็นข้าราชการของรัฐ ประเภทหนึ่งเช่นเดียวกับข้าราชการในราชการส่วนกลางหรือข้าราชการในส่วนภูมิภาค

การที่ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกในท้องที่สุขาภิบาล จังหวัดสุโขทัย จึงมีสิทธิได้รับ สวัสดิการเช่นเดียวกับข้าราชการอื่น เมื่อผู้ฟ้องคดีโอนมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สำนักงานขนส่งจังหวัด พิษณุโลก จึงเป็นกรณีที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่จึงมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ให้ ระวังการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านและให้คืนเงินค่าเช่าบ้าน จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๕. บ้านพักข้าราชการไม่เพียงพอ สละสิทธิให้ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านรายอื่นเข้าพักหมดสิทธิเบิก ค่าเช่าบ้านหรือไม่

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๒๒๕/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๗๙/๒๕๕๙ ระหว่าง นายชูชาติ สอนกุล ผู้ฟ้องคดี ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวกระบี่ที่ ๑ กรมการข้าว ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้อเท็จจริงในคดีมีว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรกที่ศูนย์วิจัยการยางสงขลา จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการที่ศูนย์วิจัยข้าวกระบี่ ซึ่งขณะนั้นมีบ้านพักราชการว่างหนึ่งหลัง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพัก แต่ได้นำสัมภาระส่วนตัวไปเก็บไว้ในบ้านพักดังกล่าวและผู้ฟ้องคดีเข้าพัก อาศัยที่บ้านของตนเองซึ่งอยู่ระหว่างการผ่อนชำระเงินกู้ค่าก่อสร้างบ้านกับธนาคาร ต่อมา นายบุญสุข นักวิชาการ เกษตรชำนาญการ ย้ายมาปฏิบัติราชการที่ศูนย์วิจัยข้าวกระบี่ แต่บ้านพักราชการมีไม่เพียงพอ ผู้ฟ้องคดี จึงให้ นายบุญสุข เข้าอยู่อาศัยแทน หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อผ่อนชำระเงินกู้ค่าปลุก สร้างบ้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงแจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อ ปลุกสร้างบ้านในที่ดินโฉนดซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้พักอาศัยที่บ้านของผู้ฟ้องคดี ที่ก่อสร้างเสร็จ จริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีให้นายบุญสุข เข้าพักอาศัยในบ้านพัก จึงเป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงมีคำสั่งระงับการเบิกเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้มีการพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและให้จ่ายเงินค่าผ่อนชำระเงินกู้ในส่วนที่งดเบิกพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

การมีคำสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อบ้านพักราชการว่างหนึ่งหลังและไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักในบ้านดังกล่าว อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัยในบ้านของทางราชการที่ว่าง แต่เอาสัมภาระบางส่วนไปเก็บไว้ในบ้านพักและได้เข้าพักอาศัยในบ้านที่ปลูกสร้างบนที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยกู้ยืมเงินจากราชการ ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดีไม่นำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระมาขอเบิกค่าเช่าบ้าน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เมื่อนายบุญสุข ย้ายมาปฏิบัติราชการแต่ไม่มีบ้านพักราชการ ประกอบกับนายบุญสุข มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ฟ้องคดีจึงแสดงความจำนงให้นายบุญสุข ซึ่งเป็นข้าราชการอื่นที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ใช้สิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้

กรณีนี้ได้แตกต่างกับการที่ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในที่พักนั้น เนื่องจากผู้ฟ้องคดีสละสิทธิให้เข้าพักอาศัยแทนก็ต้องขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเช่นกัน เพราะที่พักของทางราชการมีไม่เพียงพอ จากเหตุดังกล่าวจึงมิได้ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ประกอบกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง เป็นเพียงแนวปฏิบัติ เพื่อให้การจัดบ้านพักของทางราชการเป็นไปโดยถูกต้อง ในแนวเดียวกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐที่สนับสนุนให้ข้าราชการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่หาเป็นการตัดสิทธิมิให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ประกอบกับขณะนั้นผู้ฟ้องคดีไม่ได้เบิกค่าเช่าบ้านแต่อย่างใด อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติให้เบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้ จึงเป็นการยินยอมให้บุคคลอื่นอยู่อาศัยและเป็นการยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่เข้าพักอาศัยในที่พักที่ทางราชการจัดให้ จึงไม่เป็นเหตุทำให้ทางราชการเสียหายแต่อย่างใด จึงไม่อาจนำบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตัดสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น คำสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบที่จะจ่ายเงินค่าผ่อนชำระเงินกู้ในส่วนที่งดเบิกพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดนี้ ถือเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ กรณีข้าราชการได้ใช้สิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการและต่อมาได้สละสิทธิให้ข้าราชการอื่นที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามกฎหมายค่าเช่าบ้านข้าราชการเช่นกันเข้าอยู่อาศัยแทน เนื่องจากบ้านพักข้าราชการที่จัดไว้ไม่เพียงพอและได้ใช้สิทธิเบิกค่าผ่อนชำระเงินกู้แทน เมื่อทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย หน่วยงานของรัฐจะตัดสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้

ภาคผนวก

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ.๒๕๓๒

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ.๒๕๓๓

(๔) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ.๒๕๓๖

(๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ.๒๕๔๐

(๖) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ.๒๕๔๑

(๗) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ.๒๕๔๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล และพนักงานส่วนตำบล

“เงินเดือน” หมายความว่า เงินเดือนสุทธิที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับ ทั้งนี้ เมื่อหักเงินเบิกลด เนื่องจากการปรับขึ้นเงินเดือนออกแล้ว และรวมกับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ หรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสู้รบ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ หรือสหกรณ์ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

“ห้องที่” หมายความว่า อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือห้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นห้องที่เดียวกัน

“ห้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก” หมายความว่า ห้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการ หรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ และได้มีการรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามระเบียบนี้ เป็นครั้งแรก

“ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่” หมายความว่า ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า ภัยธรรมชาติหรือความเสียหายอย่างใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายนั้นไม่มีส่วนที่จะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

ข้อ ๕ การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราตามระเบียบนี้

การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๖^๒ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างห้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น

(๑)^๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในห้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างห้องที่ที่เป็นห้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ด้วย

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปรับราชการในห้องที่ใดและไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเพราะเหตุที่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสตามข้อ ๖ (๒) แม้จะกรรมสิทธิ์ในเคหสถานได้โอนไปด้วยเหตุใด ก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในระหว่างรับราชการในท้องถิ่นนั้น เว้นแต่เคหสถานนั้นถูกทำลาย หรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

ข้อ ๘ ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสรับราชการในห้องที่เดียวกันและต่างก็มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะคนใดคนหนึ่ง

^๒ ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๓ ข้อ ๖ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้และมีคู่สมรส เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์การมหาชน ถ้าคู่สมรสของผู้นั้นได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้อยู่ในที่พักอาศัยที่ทางราชการจัดให้แก่คู่สมรสในท้องที่เดียวกัน ข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้วภายหลังได้รับ เงินเดือนเพิ่มขึ้น ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกิน จำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการทำระเบียบนี้ ถ้าเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นไม่ตรง กับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านดังกล่าว ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการ ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๐ การลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใด เนื่องจากการถูกตัด เงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่ได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสมือนหนึ่งไม่มีการลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่านั้น เว้นแต่เป็นการลา ติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ ออกจากราชการไว้ก่อน หรือมีกรณีอื่นใดอันเป็นเหตุให้ถูกงดเบิกจ่ายเงินเดือนให้งดเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ เมื่อกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างกรณีเช่นว่านั้นสำหรับเดือนใด ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านสำหรับเดือนนั้นตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้นั้นได้เข้าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือน หรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ถ้าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่น ไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันที่ส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบวัน นับแต่วันส่งมอบหน้าที่ เว้นแต่มีความจำเป็นจะต้องอยู่ต่อไปอีกให้เบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปได้เท่าที่ จำเป็นโดยได้รับการอนุมัติจากผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับค่าเช่าบ้านอยู่แล้วในท้องที่หนึ่งและต่อมา ได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิ นำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ได้ ถ้าคู่สมรสหรือบุตร ซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้อง อาศัยอยู่ในบ้านในท้องที่เดิมต่อไป

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ได้เช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย และได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อน ชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ ทำระเบียบนี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหาย เนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

(๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว

(๓) จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงินและสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๔) จะต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว

(๕) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน ให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ให้นำความในข้อ ๗ ถึงข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๑๔ และต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้

ข้อ ๑๖ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ แต่ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ให้ยังคงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อไป ตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่มีอยู่เดิม จนกว่าจะหมดสิทธินั้น

ข้อ ๑๗ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีท้องที่ปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กำหนดตามวรรคแรก ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๘

สมชาย สุนทรวัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑^๔

ข้อ ๕ สิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้เริ่มมีสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเมื่อได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙^๕

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒^๖

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทำระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำระเบียบนี้แทน

^๔ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๘๕ ง ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

^๕ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๗๘ ง ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

^๖ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๗๕ ง ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น^๑

ตำแหน่งประเภททั่วไป					
ระดับปฏิบัติงาน		ระดับชำนาญงาน		ระดับอาวุโส	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๑๕.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๒.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๑๑	๔,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๖ ขึ้นไป	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๓ - ๘	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๑.๕ - ๑๗	๕,๐๐๐
		ขั้นที่ ๘.๕ ขึ้นไป	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐

ตำแหน่งประเภทวิชาการ							
ระดับปฏิบัติการ		ระดับชำนาญการ		ระดับชำนาญการพิเศษ		ระดับเชี่ยวชาญ	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๙.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๔	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๗.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๐ - ๑๔	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๕.๕ - ๑๒	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ - ๑๑.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๘ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๔.๕ ขึ้นไป	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒.๕ - ๒๐.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
		ขั้นที่ ๒๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐				

^๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น					
ระดับต้น		ระดับกลาง		ระดับสูง	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๕.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๕.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๗	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๖ - ๑๔	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๖ - ๑๑	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๔.๕ - ๒๐	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๑.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
ขั้นที่ ๒๐.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐				

ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น					
ระดับต้น		ระดับกลาง		ระดับสูง	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๑๐	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๒	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๐.๕ - ๑๙.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๒.๕ - ๑๐.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๒๐ ขึ้นไป	๖,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		

**บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น^๒**

อันดับ ครูผู้ช่วย		อันดับ คศ. ๑		อันดับ คศ. ๒	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๘.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๑.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๑๑.๕	๔,๐๐๐
ขั้นที่ ๙ - ๑๒.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๒ - ๖.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒ - ๑๖.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๓	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ - ๒๑.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐

อันดับ คศ. ๓		อันดับ คศ. ๔		อันดับ คศ. ๕	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือน ละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๕.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๕,๐๐๐	๖,๐๐๐	
ขั้นที่ ๖ - ๑๑.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
ขั้นที่ ๑๒ ขึ้นไป	๖,๐๐๐				

^๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๙๖๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๙๔๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙
จำนวน ๑๑ แผ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยระเบียบดังกล่าวได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกค่าเช่าบ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นไปในแนวทางเดียวกับส่วนราชการ จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕ และข้อ ๑๗ ยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นใหม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

ก. การยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

๑. ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นคำขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ตามเอกสารหมายเลข ๑ ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

๒. การยื่นแบบ ๖๐๐๕ ให้ยื่นต่อผู้รับรองการใช้สิทธิตามข้อ ๓ พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้านแบบคำรับรองของเจ้าของบ้าน ตามเอกสารหมายเลข ๔ สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีการยื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน หรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วย และหากวงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่า หากมีการกู้เงินตามวงเงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจัดส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านพร้อมการยื่นแบบ ๖๐๐๕ และให้ผู้มีอำนาจรับรองการมีสิทธิตามข้อ ๓ มีอำนาจพิจารณารายงานข้อมูลข้าราชการส่วนท้องถิ่นในการขอรับค่าเช่าบ้านที่ยื่น โดยให้แจ้งรายละเอียดประกอบอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการ และการโอนย้าย

(๒) ข้อมูลการมีเคหสถานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ

(๓) ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรสของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้แจ้งว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่

(๔) ข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ

(๕) ข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หากในภายหลังมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญ ให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่เสียชีวิตหรือสาบสูญ

ข. การรับรองการใช้สิทธิ

๓. ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดในแบบ ๖๐๐๕

(๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป ประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานนั้น

ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งระดับ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของบุคคลตาม (๑) ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๒)

(๒) ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ประเภทอำนวยการท้องถิ่นระดับกลางขึ้นไป ประเภทบริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

ค. การอนุมัติ

๔. เมื่อมีการรับรองสิทธิขอรับค่าเช่าบ้านแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๕ แต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและพักอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

(๒) กรณีเช่าซื้อบ้านหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบรายงานการตรวจสอบขอรับค่าเช่าบ้าน ตามเอกสารหมายเลข ๒ เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๕ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายต่อไป

๕. ให้นายกองครปกรองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่นายกองครปกรองส่วนท้องถิ่นมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ง. การเบิกจ่ายเงิน

๖. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิแล้ว ให้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือนตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) ตามเอกสารหมายเลข ๓ พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

ให้บุคคลตามข้อ ๕ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตามวรรคหนึ่ง

๗. ค่าเช่าบ้านถือเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแบบ ๖๐๐๖ และให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ได้รับแบบดังกล่าว

๘. สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ตามข้อ ๒ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ หรืออย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาเช่าบ้าน ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดสัญญาเช่า และอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(๒) สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงินได้ โดยต้องระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนวงเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

๙. การทำสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ต้องทำกับสถาบันการเงิน ดังต่อไปนี้

- (๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์
- (๒) รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือดำเนินธุรกิจ
- (๓) สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ
- (๔) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๕) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

(๖) บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำเนินกิจการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินตาม (๑)

(๗) นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือการให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

๑๐. ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ฉบับใหม่ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) โอนย้ายไปประจำสำนักงานแห่งใหม่
 - (๒) เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
- ในกรณีนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในท้องที่เดิมมาเบิกต่อเนื่องในท้องที่ใหม่ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง ตรวจสอบหลักฐานที่นำมาเบิกค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่รับราชการในท้องที่เดิม และระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน แล้วดำเนินการต่อไปตามข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๕ และข้อ ๖

๑๑. การรับรองสิทธิและการอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๐ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้บุคคลตามข้อ ๓ ประจำสำนักงานที่ผู้ใช้สิทธิไปปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรองสิทธิ ในแบบ ๖๐๐๕

(๒) ให้บุคคลตามข้อ ๕ ประจำสำนักงานที่เบิกเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖

๑๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้ยื่นหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ต้องยื่น ๖๐๐๕ ใหม่ และหากการได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นมีผลย้อนหลัง ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังได้

๑๓. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้ยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือยังไม่ได้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิ ณ สำนักงานเดิม ให้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ ที่สำนักงานเดิม

๑๔. การยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีถึงแก่กรรม ให้ทายาทของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(๒) กรณีเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการ ให้ข้าราชการผู้นั้น ยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

๑๕. ภายใต้บังคับข้อ ๘ และข้อ ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แต่คู่สมรสได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน หรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านในระหว่างสมรสและปรากฏชื่อคู่สมรสแต่เพียงผู้เดียว ในสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน สัญญาซื้อขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดิน สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน โฉนดที่ดิน หรือหลักฐานการชำระเงิน ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นนำหลักฐานดังกล่าวมาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านจากราชการได้ นับแต่วันที่มิสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

๑๖. ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมิสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นนำหลักฐานการชำระเงินและสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวมาเป็นหลักฐานประกอบการยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๔

๑๗. ในกรณีที่มีการขยายวงเงินกู้หรือขยายระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านให้นำหลักฐานการผ่อนชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามจำนวนเงินกู้และระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรกเท่านั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ที่ค้างชำระอยู่เนื่องจากสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้ ต้องมิใช่เหตุจากผู้กู้

๑๘. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดต้องไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในท้องที่ใหม่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามข้อ ๖ เว้นแต่ท้องที่ใหม่ที่สำนักงานได้ย้ายไปนั้นเป็นเขตท้องที่ติดต่อกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม และมีขนส่งสาธารณะประจำทางให้บริการ

๑๙. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านได้ตามอัตราเงินเดือนสุทธิ แต่ถ้าอัตราเงินเดือนสุทธิขึ้นใดไม่ตรงกับอัตราเงินเดือนในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เบิกในอัตราที่ใกล้เคียงแต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนสุทธิที่ได้รับ

๒๐. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งมีเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสู้รบให้นำเงินเพิ่มดังกล่าวมารวมกับเงินเดือนสุทธิที่ได้รับ แล้วเทียบกับอัตราเงินเดือนตามขั้นเงินเดือนในระดับที่ได้รับในปัจจุบันหรือขั้นเงินเดือนใกล้เคียงในระดับเดียวกันหรือระดับถัดไปตามลำดับแล้วให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามขั้นเงินเดือนนั้น

๒๑. การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์เดิมไปก่อนแล้วให้ดำเนินการไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๕.๒ ชื่อผู้ขาย/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน.....

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือ

เลขประจำตัวบัตรประชาชน

บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง ฉบับลงวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตเบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิที่พึงจะได้รับตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เป็นต้นไป และขอรับรองว่าข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ส่วนที่ ๒ การรับรอง

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ แล้ว เห็นว่า ข้าราชการผู้นี้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ส่วนที่ ๓ การอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

๑. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....
สังกัด.....

๒. ได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน เลขที่.....ซอย.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อบ้านเดือนละ.....บาท (.....)

๓. การกู้ยืมเงินเพื่อชำระราคาบ้าน ซื้อ จ้างปลูกสร้างบ้าน
เลขที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ทำสัญญาเงินกู้กับ.....
จำนวนเงิน.....บาท (.....)
ชำระเงินกู้เดือนละ.....บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ทำสัญญาซื้อบ้าน สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน
กับ.....
ราคา.....บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
บ้านตั้งอยู่บนที่ดิน โฉนดที่ดิน เอกสารสิทธิอื่น (ระบุ).....
เลขที่.....เลขที่ดิน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
เป็นกรรมสิทธิ์ของ.....

การรับรองของคณะกรรมการ

ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ขอรับรองว่า.....

.....

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)
วันที่.....

หมายเหตุ

คณะกรรมการควรตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวทางดังต่อไปนี้ เพื่อสรุปความเห็นต่อผู้อนุมัติ
การเบิกค่าเช่าบ้าน

๑. บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่
๒. สำหรับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีที่ผู้ให้เช่า
ไม่ใช่เจ้าของบ้าน ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของบ้าน หรือหลักฐานการมอบอำนาจ
จากเจ้าของบ้านด้วย
๓. สภาพของบ้านเหมาะสมกับราคาเช่า เช่าซื้อ หรือราคาซื้อขาย หรือไม่
๔. ขนาดบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันอยู่จริง เพียงใด
๕. ในกรณีที่เช่าบ้าน จะต้องตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่
๖. ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน ตั้งแต่เมื่อใด
๗. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖)	
๑. การขอเบิกและการรับรอง	
<p>ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....</p> <p>๑. ขอยื่นเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ดังนี้</p> <p>๑.๑ ข้าพเจ้าได้จ่ายเงิน ☐ ค่าเช่าบ้าน ☐ ค่าเช่าซื้อ ☐ ค่าผ่อนชำระเงินกู้</p> <p>ให้แก่.....ประจำเดือน.....</p> <p>ตามใบเสร็จรับเงิน.....ฉบับ เป็นเงิน.....บาท (.....)</p> <p>๑.๒ ข้าพเจ้าได้รับเงินเดือน เดือนละ.....บาท (.....)</p> <p>มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามที่ได้รับอนุมัติในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่.....</p> <p>ไม่เกินเดือนละ.....บาท (.....)</p> <p>๑.๓ ข้าพเจ้าขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือน.....</p> <p>รวม.....เดือน เป็นเงิน.....บาท (.....)</p> <p>๑.๔ พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบใบเสร็จรับเงิน จำนวน.....ฉบับ มาด้วยแล้ว</p> <p>๒. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่ให้ไว้ข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบทุกประการแล้ว</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ).....ผู้ขอเบิก (.....) ตำแหน่ง..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....</p>	
๒. การอนุมัติ	
<p>อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ</p> <p>ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติ (.....) ตำแหน่ง..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....</p>	
๓. การรับเงิน	
<p>ได้รับเงินค่าเช่าบ้าน จำนวน.....บาท (.....) ไว้ถูกต้องแล้ว</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน (.....) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน (.....) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....</p>	

แบบคำรับรองของเจ้าของบ้าน

เขียนที่

วันที่ เดือน ปี

ข้าพเจ้า ที่อยู่

ขอรับรองว่า

ได้เช่าบ้านเลขที่

เพื่อพักอาศัยระหว่างปฏิบัติราชการ มีกำหนด ปี ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

โดยผู้เช่าต้องเสียค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ให้เช่าในอัตราเดือนละ บาท (.....)

เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ผู้ให้เช่า
(.....)

(ลงชื่อ) พยาน
(.....)

(ลงชื่อ) พยาน
(.....)

แบบยื่นรับการใช้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน

เขียนที่.....

วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

ตามที่ข้าพเจ้า ชื่อ.....

พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล

ตำแหน่ง.....ระดับ.....

อัตราเงินเดือนขั้น.....บาท กอง/สำนัก.....

ได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

๑. เช่าบ้านเพื่ออาศัย เช่าซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ตามสัญญาเช่า ลงวันที่ เดือน..... พ.ศ..... ในอัตราเดือนละ.....บาท

เจ้าของบ้านเช่า/ผู้ให้เช่าช่วง/ผู้ให้เช่าซื้อ ชื่อ (นาย/นางสาว/นาง).....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

๒. กู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้าน กู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ชื่อผู้กู้.....ตั้งอยู่ที่.....

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ชำระเงินกู้เดือนละ.....บาท ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ผู้ขาย/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน ชื่อ (นาย/นางสาว/นาง).....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

/ข้าพเจ้า...

ข้าพเจ้ายืนยันว่าได้ใช้สิทธิ เบิกค่าเช่าเพื่ออยู่อาศัย เช่าซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย
 กู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้าน กู้ยืมเงินเพื่อปลูกสร้างบ้าน โดย

ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกประการ

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

อื่น ๆ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

**แบบแสดงข้อเท็จจริงการขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง
และรายละเอียดการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน**

๑. ถาม หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้หรือไม่
- ตอบ มี ลักษณะของที่พักอาศัย.....
- ไม่มี
๒. ถาม มีเคหะสถานของตนเองหรือของสามี หรือภริยาที่พออาศัยอยู่รวมกันได้ในห้องที่ประจำ
สำนักงานหรือไม่
- ตอบ มี ลักษณะของเคหะสถาน.....
- ไม่มี
๓. ถาม เป็นห้องที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือห้องที่ทีกลับเข้ารับราชการหรือไม่
- ตอบ ใช่
- ไม่ใช่ ห้องที่รับราชการครั้งแรก.....
๔. ถาม สามี ภริยารับราชการในห้องเดียวกัน สามีหรือภริยามีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือไม่
- ตอบ มี
- ไม่มี เพราะ.....
๕. ถาม ผู้ขอใช้สิทธิขอใช้สิทธิอะไร
- ตอบ เบิกค่าเช่าบ้าน ตามสิทธิ.....
- เบิกค่าเช่าซื้อ ตามสิทธิ.....
๖. ถาม ในขณะที่ยื่นคำขอกู้ข้าพเจ้า
- ตอบ มี เคหะสถานอยู่แล้ว
- ไม่มี เคหะสถานเป็นของตนเองหรือสามีภริยาเลย
- เคยมี เคหะสถานเป็นของตนเองแล้วแต่ปัจจุบันไม่มีแล้ว

๗. ถาม ก่อนมาขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน/เช่าซื้อบ้าน มีที่พักซึ่งทางราชการฝ่ายสามีหรือภริยาจัดให้หรือไม่

- ตอบ มี สาเหตุที่ไม่อยู่ที่พักซึ่งทางราชการจัดให้.....
- ไม่มี

๘. ถาม ก่อนผู้ขอใช้สิทธิ ขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ขอใช้สิทธิอาศัยอยู่อย่างไร

- ตอบ เช่า สาเหตุที่ไม่ขอใช้สิทธิเบิกเพราะ.....
- พักอาศัยอยู่กับญาติ
- อื่น ๆ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อเท็จจริงที่ให้ต่อคณะกรรมการ ฯ ข้างต้นนั้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ขอใช้สิทธิ

(.....)

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิก
ค่าเช่าบ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ว ๓๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการคลังได้กำหนดให้ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ
ซึ่งชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร สามารถนำใบเสร็จรับเงินจาก
ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารมาเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการได้
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกับส่วนราชการ จึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ได้ชำระค่าเช่าบ้าน
โดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร และใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการ
ด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไร
ประจำเดือนใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิก
จ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๖

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร
มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน
(Thermal Slip) เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหา
ดังนั้น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงิน
ค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๔๙, โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๙๐๔๙

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ว ๓๔

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิก
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ชัยนาท

ด้วยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ
ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านพร้อมหลักฐานการชำระเงิน แต่เนื่องจากส่วนราชการและผู้มีสิทธิได้เกิดปัญหา
ในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีผู้มีสิทธิชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์
ของธนาคารและไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินจากช่องทางดังกล่าวมาใช้เป็นหลักฐานในการเบิกค่าเช่าบ้าน
จากทางราชการได้

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. กรณีใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร
แสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไร ประจำเดือนใด และ
เป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการได้ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร
มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน (Thermal Slip)
เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหาได้ ดังนั้น
ข้าราชการผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
จากทางราชการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุมพล ริมสาคร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กองค่าตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล

กลุ่มงานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๙๒๘

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๙๐๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ตามที่เกิดภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่หลายจังหวัด ซึ่งทำให้บ้านพักข้าราชการส่วนท้องถิ่นถูกน้ำท่วม จนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ และเป็นเหตุให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกมาเช่าบ้านหรือโรงแรมเพื่ออยู่อาศัยชั่วคราว และกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านแล้ว แต่ปรากฏว่าบ้านที่เช่าหรือที่เช่าซื้อหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านอยู่นั้นถูกน้ำท่วม จนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องเช่าบ้านหรือโรงแรมเพื่ออยู่อาศัยชั่วคราวเช่นกัน จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านที่ถูกต้องสำหรับกรณีดังกล่าว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๗ จึงขอความเข้าใจในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติน้ำท่วม ดังนี้

๑. กรณีบ้านพักที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดไว้สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถเช่าอยู่อาศัยได้ หากข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจำเป็นต้องเช่าบ้านและอาศัยอยู่จริง ให้เบิกค่าเช่าบ้านจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จนกว่าเหตุสุดวิสัยนั้นได้รับการแก้ไข หรือบรรเทาจนสามารถเช่าอยู่อาศัยได้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเช่าพักอาศัยต่อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ข้อ ๑ (๖) วรรคสอง

ตัวอย่าง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเดือนละไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท ได้ทำสัญญาเช่าบ้านหรือโรงแรมในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นเวลา ๑๐ วัน คำนวณดังนี้ = อัตราค่าเช่าบ้าน x จำนวนวันหารด้วยจำนวนของเดือน (๔,๐๐๐ คูณ ๑๐ หารด้วย ๓๑ เท่ากับ ๑,๒๙๐.๓๒ บาท)

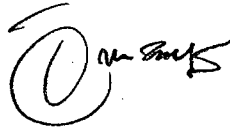
๒. กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน และใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องเป็นการเช่าจริงและอยู่อาศัยจริงจึงสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ปรากฏว่าบ้านที่เช่าหรือบ้านที่เช่าซื้อหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านเกิดถูกน้ำท่วมจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องไปเช่าบ้าน

/หรือเช่าสถานที่...

หรือเช่าสถานที่อื่นอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นสามารถใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังเดิมที่ได้ใช้สิทธิเบิกอยู่มาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เนื่องจากเป็นพฤติกรรมพิเศษจากเหตุการณ์นำท่วม จึงถือว่าการที่ไม่สามารถอาศัยอยู่จริงในบ้านที่เช่าหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ที่ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้นั้น เป็นพฤติกรรมพิเศษที่สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิมลภ พิริงพงษ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร รักษาราชการแทน
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทร ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๔๙
โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๘๙๗๒